

Kelewis, Karaliaucziuje
kas Utarninką išbūdams,
kaštų, ant bile tokio Pusto
apfeliotas, su Pustpinin-
geis ant Bertainio Metū
4 Sgr. 9 Pf.

Kelewis

is

Apšalimą Statimai i Ke-
lewi kaštų po 2 Sgr. už
kojų, smulkeis Raštais
išdrukavotą Gilę. Gro-
matas reik šen atrapyti:
Border = Koffgarten
N 5.

Karaliauczius Broliams Vietuwininkams Žinės parnešgās.

Kro. 54.

Karaliaucziuje, 24. Oktoberi

1870.

Duſawimai.

Už ſaukiu Diewop ſawo Balſu; Diewop aš
ſaukiu ir jis išklauso manę. Oziese mano Bėdās aš
ješkau Pono Diewo; mano Ranka Raſtyj yra jopi
iškietėta ir neſiliauja. Neša mano Duſia ne priima
Palinkſminojimo. Kad ſmutnas eſmi, tay atſimenu
Diewo; kad mano Szirdis Tužboſe yra, tay jam kalbu.
Sela. Diewe, tavo Kelias yra dywnas ir ſwentas;
kame toks ſplingas Diewas, kaip tu, Diewe, eſi? Tu
eſi tas Diewas, kūr Szebuklus daro; tu ſawo Sylą
parodei tarp Žmoniū. Tu ſawo Žmones atpirkai
macniey, Waiſus Jokubo ir Jozėpo. Sela. Pf. 77.
Tobel, at Wieſpatie, ir mes tawępi ſawo Atis lauk-
dami pakeliam; ben daryk muſū Bėdai Galą ir ſutek
mums weikiey mieląjį Paſajū. Amen.

Wiſofia Žinia.

— Prietelieci žino, kad Francuzū kariſkofiſios
Sziepys taip iſ muſū auſriniū, kaip ir iſ ſiauriniū
Juriū buwo atſtojuſios, ale tos pirm Triumpo wėl
atgryžo, iſ Birno beje dar tikt i ſiaurines Jures, ale
jōs raſi bene weikiey ir i muſū auſrines Jures par-
gryſ. Ogi rodos, kad tai dėl dwiejū Priezaſcziū nuſi-
dūd. Jos nor muſū Kupczyſtės Sziepjū kiek ſuſižwe-
jūti, kurios Neprieteliū Sziepims atſtojus nieko priſibi-
jodamos ant Kelionės per Jures paſidawe. O ant
Antro Francuzai nor tūmi muſ priwerſti, Daugybę
Waiſtū bey didziujū Kanuliū ſiezion ant Apgynimo
muſū Pajuriū bey pajuriniū Miestū palaityti, kurie
Waiſkai ſeip galėtu gauti taipojau i Francuziją ant
jōs pilnintelto Apweikimo bey Apſtatymo pareiti.

— Utarninke 18 taji Oktoberi Muſiſkltū 22 traſis
Diwiſijons yra 4000 Neprieteliū prie Miesto Chateau-
dun (iſtark: Szatodeng) nutwėres, jį pergalejės
ir aną Miestą, Wolais ir Barikadais ſwiežiey aptwertą,
iėmės. Muſiſkciei ezion tikt menkay Iſkādās te turėjo.
12 taji Oktoberi buwo Gendrolius v. Senſt-Piſſach
3000 Mobyłgardziū iſ Breteuil iſwares.

— Bėgunai iſ Feſtungōs Mets pas Muſiſklius
laukan atbėguſieje paſakoj, kad ten tarp Francuzū
jau dibele Maiſto Stoka paſidariuſi, ogi ir Zalnierieci

prieš ſawo Aſcierus jau dibey paſyprieſyti pradėje.
Bėda tenay jau eſanti dibele. Ale kas žin, bau ſitais
Bėgunū Praneſimais galima iſſitiktėti.

— Prie Miesto Chateau-Chierry (iſtark:
„Szato Tjery“) yra tokie 500 francuziſkū Gifan-
gininkū paſprūdę, kaip Pulks Franktyrierū Muſiſklius,
aną Pulką gabenancziūſius iſ Retycziū užpale.

— Muſū didziſios Apgulimo Kanulės, dabar
prie Paryzo ſugabentofios, laſina Kulkas iki per pilnās
Mylids Toluną. Targi Muſiſkciei galės Paryzą ap-
ſaubdydami ſawo Kulkas per wiſus aplinkuy budawotus
Prieſancius perlakindami tomis iſ wiſū Puſtū wis iki i
Miesto Widuri atſiekti.

— Francuzū republiſiſkiejie Ministerieci yra dabar
jau iſ Titro ytaliztaji Gendroliu Garibaldi ſaw
ant Bagalbōs priėmę ir tam kelis Pulkus Mobył-
gardziū bey Franktyrierū po jo Kamanda padawę,
miſlydami, kad to Gendroliaus pagirtaſis Wardas bene
Francuzams daug Dėgōs pridėſęs, prieš Muſiſklius
Waiſkus macniey ſtatytis. Ale daug Francuzū prieš
ſitą ſwetimaji Wyrą pykinas ſatydami, kad jiems tai
Bėda eſant, po tokiu Swetimu zalnierauti, ypacziey
kadangi tas Žmogus ſawo Dumoje dibey netwarklus
eſg ir prieš kriſtjezioniztąje Wierą ir jōs Dawadus
daug Sykiū bjaurias Bluznieryſtes iſplyaupęs.

— Muſiſkciei Feſtungą Soiffons (iſtark:
Soaſong) iimdami yra 4000 Francuzū Gifanginin-
kaiſ padarę. Bet Muſiſktiū Kamandiers prie ſitōs
Feſtungōs Žėmimo buwo Meklenburkio Didercikis.

— Aplink Paryzą Muſiſkciei Waiſkai yra 19 taji
Septemberi ſuſitraukę, ir jį taipo dabar jau ilgiaus
ne kaip penkias Medėles apgulę laiko. Szitame Oziese
jie yra wiſur aplink Miestą Szancus taip ant Apſaub-
dymo Kanulėms, kaip ir ſaw ant Apſigynimo prieš
Francuzū Kanulkulkes paſidare, o reikalingoji Daugybę
didziujū Apgulimo Kanuliū dabar jau ir bewėik wiſa
bus tenay ſugabenta, ir todel Miesto Apſaubdymas
bewėik turės praſidėti. Tam Tarpe Francuzai iſ ſawo
Prieſanciu, kuriū aplink wiſą Miestą Daugybę randas,
prieš Muſiſklius wis iſ Wien ir nepaliaudami Dien
ir Raſti Kanulėmis pleſkin, ir ypacziey ant tōs Wie-
tōs wis tūjau baiſingą Skaitliu Granotū paleidžia, fur

jie tikt kokią Galvą arba Helmą Biržų Musiškii iš po koki Szanco Mazumeli iškeliant pamatę. Tacziau tai tikt Parato ir Kulkū Supustyjimas, nesa jie tokieis savo Szandymais Musiškiamis ir ney maž Iškadōs ne padaro.

— Musū Wieszpatiene Karaliene yra 10 taji Oktoberi i Miesteli Homburg, ne toli nū Reino Upės gulinti, ant Bartojimo Sweikatōs Wandens iškeliamusi. Bet jei jei czionay ikeliaujant ję pasweikino musū Karaliuniene, kuri tenay jau perkeliās Nedeles wies.

— Pirm keliū Dienū ficzion iš Karaliaucziūs jau wēl gerōks Zalnierū Skaitlius gawo ant Karo Wietōs išeiti.

— Musū Wieszpaties Karaliaus Ministerija yra pirm Triumpo Liudyjima pries Francuzū Walozidōs Durnyste isleidusi, wifoms swetimomsis Waldzioms taip nurašydama: „Paryzas turēs ar ilgiaus ar triumpjūs trufus ant Galo tacziau pasidūti. Ne jey tai ne pirmjūs nusidūtu, kaip tikt ten Maisto wifay pristikus ir Badui Zmones ant Pasidawimo prtwercziant, tay iš to n'iskalbamay didziōs ir išgastings Bēdōs galētu pastoti. Wofietijōs Waifko Wēdējams, Karaliui ir jo Gendroliams tada ne butu galima, ta wifą dwiejū Millijonū didelę Daugybę Zmoniū ir tikt wiena wienintelę Dieną Maistu aprupinti. Paryzo Upygardas tada, kadangi jo Zopostai tikt wos ant musū Waifko Iplaitymo priteks, Miesto Zmonēs taip jau ney jokiōs Bagalbōs ne galēs dūti. Iš to atfies n'iswengtinay, kad Zmonēs wis Szimt-Lufstancziēis ten turēs Badu numirti. Wofietijōs Walozia ne gal kitay, ji tur tą Rową isti ant Galo išwesti. Kad Francuzijōs Walbonai wiflab nor isti ant galutintausio Galo išwesti ir wifai tai Bēdai isti i aukščiausia Wiršunę užaugti dūti, tay jie ir už wifą tą išgastingą Prapulti tures Rokundą dūti, kuri iš to pasidarys.“ Taip liudyja musū Ministerija po wifo Swieto Aktū. Ne kas jin, ar tai tą maczys. Wieszpats te pasigail wifōs Bēdōs ir tesusimilsta sawo brangiey atpirktujū Dufiū.

— Eurokawims: Musyje prie Festungōs Sēdan yra iš Mak-Mahono Waifko sugauti 25 Lufstancziēi; per Kapitulierawimā i musū Gifangus pasidawę 83 Lufstancziēi podraug su 4000 Aficierais, tarp kuriū kokiā 50 Gendrolū. Priegtam Musiškiei czia dar rado 14 Lufstancziū Suronyū, o i musū Rankas ir dar parėjo daugiaus ne kaip 400 Armijōs Kanulū, 70 Mitraljēzū, 150 Festungōs Kanulū, 10 Lufstancziū Arklū. 3000 Wyrū tape i Belgijōs Zemę perboginti. O kad prie to pritraukiant, tą Mak-Mahons Musiūse pirm to prapuldēs,

tay išsirodo, kad jo Waifkas daugiaus ne kaip 150 Lufstancziū didelis buwēs.

— Szey paprasia, kad wis kas Syki Karni ftaucziant per Sukimšimus Daugumo suzejstū arba ir šey fergancziū Zalnierū sunkios Ligos ir Marai tarp Zmoniū praplatin. Szimet to Nieso n'iera girdēti, o tai todēl, kadangi niekur tokia Ligoniū Daugybe ne suspriedziama, bet Ligonys per wifās musū Zemēs Szalis išdalyjami.

— Sziczion ne toli nū Karaliaucziūs yra Mieste Bartenstein ilga Gilē Butū prie Alēs Upės gulincziū podraug su uzpakalinemis Triobomis, su Staldais ir Pašiuremis nudegusi.

Wakta prie Rynupēs.

Szime Gziese baifingo Karo tarp Francuzū bey musū wofifka Giesmē, wadinama: „Die Wacht am Rhein“, per wifą Wofietijā ir Prustijā daug giestama, kadangi tōs Giedojims Szirdis ant to močnēy sujudin, iš seniausiū Gziesū prie Wofietijōs priklaušanczię meilingā ir per graziūs Laufus tekanczią Reino Upę pries Francuzus apginti, kurie tą saw prisipleštri trokšta. Szitą Giesmę yra garbingasis Pons Kagainēs Wifkupas Jordans i lietuwifkājē Kalba išwertēs, o aš tą ir mieliemsiems Keleiwjo Prieteliams ficzion išdrufawodinu. Bet šita Giesmē yra ta:

Eyg kaip Perkūns grauj už Szaukims Kaip Kard-klabbejūns, Bang-Užims, Greitay! wadin' mus Rynuppē, Kas sergēs Sromę brangiję? Linfma buk miela Tēwifkē! Turri juk Waktą stowinczią.

Lufstancziēi Dufiū juddinas, Alis žurēit žibbančias! Utus' Zmonēs nūbazni druti, Ant šwent' Kubežaus stow wierni. Linfma buk miela Tēwifkē! Turri juk Waktą stowinczią.

Dangun jie žur, kur tie gywen, Kurie Segnone mums gabēn, Ir sako: „pasitekt Uppe Ir wiernā musū Kruttinē!“ Linfma buk miela Tēwifkē! Turri juk Waktą stowinczią.

Szirdis kad lūst mums Smertije Prancus' ne busi Macije! Diek, kiek Wandens tur Rynuppē Tur Wyrū Kraujo Tēwifkē! Linfma buk miela Tēwifkē! Turri juk Waktą stowinczią.

Kol Krauj'-Lašelis po Nagu Ir Rān' apredita Kardu Ir Puczka drutay laikoma, Nustumšim Waif' prancusifkā. Linfma buk miela Tēwifkē! Turri juk Waktą stowinczią.

Skamb' Prysēga, nueit Bangā, Lafioj' Karunos per Wējā, Pri Ryno bēfite linfmi! Jo Sargai busime wifū. Linfma buk miela Tēwifkē! Turri juk Waktą stowinczią.

